👩‍🏫 מהדורה למורה – "האם להתחיל את יום הלימודים מאוחר יותר?"

דף תרגול קצר: הטקסט, חמשת שלבי פירוק השאלה, מיון לפי ממדים, שאלות בחירה, כתיבה וכרטיס יציאה. טקסט טיעוני · כיתה ט' · מסלול עולים – עברית פשוטה.

⏱️ כ־35–45 דקות. השאלות לקוחות מהטקסט שבאתר (עמוד "תרגול" ו"פרקו את השאלה"). בגרסה זו: טקסט בעברית פשוטה, מילון קצר, משפטים קצרים ו־3 אפשרויות.

🔑 מפתח תשובות

א' 1 · ממד: איתור מידע | תשובה נכונה: ב. בשמונה וחצי | משפט מלא: הכותב טוען ש... ומציע להתחיל ב... …

א' 2 · ממד: פרשנות והיסק | תשובה נכונה: א. שאי אפשר לשנות את שעון הגוף ברצון | משפט מלא: הכותב עונה ש... וזה קשור לפסקה 2 כי... …

ב' 1 · 1–ד · 2–ב · 3–א · 4–ג

ב' 2 · 1 – איתור מידע · 2 – איתור מידע · 3 – פרשנות והיסק · 4 – הערכה וביקורת

ב' 3 · 1 – א (שעון הגוף של בני נוער מאוחר) · 2 – א (שהלימודים יסתיימו מאוחר)

ג' 1 · תשובה צפויה: א. טענה, נימוקים וטענת נגד | ממד: הערכה וביקורת | בשאלת עמדה – מקבלים כל תשובה מנומקת

🎟️ כרטיס יציאה

תשובות אישיות. כדאי לאסוף ולבדוק: האם התלמידים והתלמידות מזהים מילת שאלה ויודעים מה היא דורשת?

✏️ דף התלמיד/ה – "האם להתחיל את יום הלימודים מאוחר יותר?"

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

טקסט טיעוני · כיתה ט' · מסלול עולים – עברית פשוטה

📖 **מילון קצר**

ביולוגי – קשור לגוף ולתהליכים הטבעיים שבו · **מתפנקים** – מבקשים נוחות ולא מוכנים להתאמץ · **רווחה נפשית** – הרגשה טובה, שקט ובריאות של הנפש · **יתר על כן** – נוסף על כך, וגם · **לאזן** – לפצות, ליצור מצב שבו השינוי לא פוגע · **משמעת** – שמירה על כללים וסדר

עברית	English	Русский	العربية	አማርኛ	
מה	what	что	ماذا / ما	ምን	❔
למה	why	почему	لماذا	ለምን	🤷
ציינו	state / list	укажите	اذكروا	ጥቀሱ	📝
הסבירו	explain	объясните	اشرحوا	አብራሩ	🗣️
נמקו	give reasons	обоснуйте	عَلِّلوا	ምክንያት ስጡ	🔗

טקסט טיעוני · עברית פשוטה

האם להתחיל את יום הלימודים מאוחר יותר?

מאמר דעה בעיתון השכבה: יום לימודים שמתחיל בשמונה וחצי יתאים יותר לשעון של בני נוער – ויועיל לכולם

1. בשבע וחמישים בבוקר תלמידים רבים עייפים. לדעתי, הלימודים צריכים להתחיל בשמונה וחצי.
2. נימוק 1: ביולוגיה. אצל בני נוער השעון הפנימי זז מאוחר. קשה להם להירדם מוקדם. כשקמים מוקדם – ישנים מעט מדי.
3. נימוק 2: למידה. מי שישן מספיק מתרכז וזוכר טוב יותר. תלמיד עייף לומד פחות.
4. נימוק 3: הרגשה ובטיחות. מי שישן מעט עצבני יותר. עייפות בדרך לבית הספר מסוכנת.
5. המתנגדים אומרים: הלימודים יסתיימו מאוחר. ההורים צריכים לצאת לעבודה. בני נוער צריכים פשוט לישון מוקדם.
6. התשובה: זו רק חצי שעה. אפשר לקצר הפסקות. אפשר לפתוח פינת בוקר. ואי אפשר לשנות את השעון של הגוף רק ברצון.
7. זו לא הצעה לעצלנים. גם התלמידים צריכים להיות אחראים ולא להישאר ערים עד מאוחר.
8. לסיכום: כדאי לנסות את השינוי חודש אחד. אחר כך לשאול את כולם ולהחליט.

📚 **מילים חשובות: ביולוגי** – קשור לגוף ולתהליכים הטבעיים שבו · **מתפנקים** – מבקשים נוחות ולא מוכנים להתאמץ · **רווחה נפשית** – הרגשה טובה, שקט ובריאות של הנפש · **יתר על כן** – נוסף על כך, וגם · **לאזן** – לפצות, ליצור מצב שבו השינוי לא פוגע · **משמעת** – שמירה על כללים וסדר · **ניסוי** – בדיקה מתוכננת כדי לראות מה קורה

חלק א' – קוראים את השאלה ועונים

💡 קראו. סמנו את מילת השאלה. בחרו ממד. בחרו תשובה. כתבו משפט.

1. באיזו שעה הכותב רוצה להתחיל?

☐ סימנתי את מילת השאלה

ממד: ◯ 🔍 **איתור מידע** ◯ 🧩 **פרשנות והיסק** ◯ ⚖️ **הערכה וביקורת**

◯ א. בשבע

◯ ב. בשמונה וחצי

◯ ג. בעשר

✏️ הכותב טוען ש... ומציע להתחיל ב... _____

_____

2. מה עונה הכותב?

☐ סימנתי את מילת השאלה

ממד: ◯ 🔍 **איתור מידע** ◯ 🧩 **פרשנות והיסק** ◯ ⚖️ **הערכה וביקורת**

◯ א. שאי אפשר לשנות את שעון הגוף ברצון

◯ ב. שבני נוער לא צריכים לישון

◯ ג. שהמסכים לא משפיעים

✏️ הכותב עונה ש... וזה קשור לפסקה 2 כי... _____

_____

חלק ב' – מילות שאלה, ממדים והבנה

1. התאימו: מילת שאלה ← מה עושים. כתבו את האות.

#	מילת השאלה	האות		מה עליי לעשות?
1	כמה	_____	**א**	לזהות את קהל היעד לפי רמזים
2	מה / מי / מתי / היכן	_____	**ב**	לאתר פרט שכתוב בטקסט
3	למי מיועד	_____	**ג**	לבקר את הטיעון: נימוקים, דוגמאות, טיעון נגד
4	עד כמה משכנע	_____	**ד**	לאתר מספר או כמות

2. לאיזה ממד שייכת השאלה? סמנו ✔.

#	השאלה	🔍 איתור מידע	🧩 פרשנות והיסק	⚖️ הערכה וביקורת
1	ציינו את שלושת הנימוקים שהכותב מביא לטובת עמדתו, ונסחו כל אחד במילים שלכם.	◯	◯	◯
2	על פי פסקה 5, אילו טענות מעלים המתנגדים להצעה? ציינו שתיים.	◯	◯	◯
3	מה מטרת המשפט החותם: "לא מנחשים – בודקים"? הסבירו את הקשר בינו לבין ההצעה שבפסקה האחרונה.	◯	◯	◯
4	האם לדעתכם הכותב השיב בצורה משכנעת על טענת המתנגדים שהלימודים יסתיימו מאוחר מדי? הציגו עמדה ונמקו.	◯	◯	◯

3. בחרו את התשובה הנכונה לפי הטקסט. הקיפו את האות.

1. איזה נימוק מופיע במאמר?

◯ א. שעון הגוף של בני נוער מאוחר

◯ ב. המורים רוצים לישון

◯ ג. אין מספיק כיתות

2. מה טוענים המתנגדים?

◯ א. שהלימודים יסתיימו מאוחר

◯ ב. שהתלמידים ישנים יותר מדי

◯ ג. שאין צורך בשינה

חלק ג' — כותבים תשובה מלאה

1. מה צריך להיות בפסקת טיעון?

◯ א. טענה, נימוקים וטענת נגד

◯ ב. רק סיפור אישי

◯ ג. רק שאלות

✏️ אני חושב/ת ש... ראשית... שנית... אמנם יש הטוענים ש... אולם... לכן... _____

_____

_____

☐ כתבתי משפט מלא ☐ כתבתי "כי..."

🎟️ כרטיס יציאה

1. מילת שאלה חדשה שלמדתי היום: _____

2. משפט אחד: מה עושים לפני שעונים? _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟